

2018 verre van een topjaar voor de Top 500 bedrijven

VOOR HET EERST IN DRIE JAAR OPNIEUW DALING VAN OMZET RENDABILITEIT ZAKT VERDER WEG TOT DIEPTEPUNT BEDRIJVEN BLEVEN WEL INVESTEREN, OOK IN EXTRA PERSONEEL

VKW Limburg presenteert vandaag de nieuwe TOP 500 van het Limburgse bedrijfsleven, waarin de meest recente bedrijfsresultaten van de 500 grootste ondernemingen in Limburg zijn opgenomen. Met deze allereerste ‘officiële’ bedrijfsresultaten van 2018 in handen, heeft VKW Limburg het geheel aan een grondige analyse onderworpen om een status op te maken van de gezondheid van de Limburgse economie. Na twee zeer sterke jaren van groei, in 2016 en 2017, zien we in 2018 terug een omzetsdaling bij de 500 grootste bedrijven. Dit bij nochtans een grotere inzet van personeel en meer investeringen dan in 2017. Hierdoor daalden de marges en de rendabiliteit in 2018 verder tot een historisch laag niveau. Ja, we mogen ons terecht zorgen maken.

Marc Meylaers, voorzitter VKW Limburg: *“Laten we maar met de deur in huis vallen. Het gaat niet goed met het rendement in onze Limburgse bedrijven. De tewerkstelling is flink gestegen, terwijl de omzet voor het eerst in drie jaar gedaald is. Dit heeft impact op de marges en de rendabiliteit van onze bedrijven. En die cijfers vertoonden de voorbije jaren al een dalende trend. Dit hoeft geen tekening. Het rendement van onze ondernemingen staat steeds meer onder druk. Meer mensen inzetten, met mindere winsten genoeg moeten nemen en toch blijven investeren om onze positie in de markt te kunnen blijven behouden. En dit in een steeds krappere en moeilijker arbeidsmarkt. De Limburgse bedrijfsleiders laten zich – gelukkig – niet snel van de kaart brengen. Maar de rek is niet oneindig. Laten we hier allemaal, en ik denk hierbij luidop aan de komende regeringsleiders, alsjeblieft de nodige aandacht voor hebben.”*

De Limburgse Top 500-bedrijven lieten in 2018 een totale **omzet** van 34,54 miljard euro optekenen, wat 2,5% lager is dan in 2017. Dit is, na de sterke omzetgroei in 2016 en vooral in 2017 (+10%!), voor het eerst in drie jaar een omzetsdaling. De dienstensector is de enige sector die groei boekt, met 7,8% zelfs.

Bij alle andere sectoren zien we een daling, met de bouwsector voorop (-22,4% , wat de enorme groei van 25% in 2017 nagenoeg teniet doet).

De **tewerkstelling** bij de Top 500-bedrijven steeg met 5,6% tot een totaal van 94.226 werknemers. Deze groei zit quasi volledig bij de grotere dienstverlenende bedrijven met meer dan 500 werknemers en voor een klein deel ook bij de handel. Naast reguliere groei zitten hier, net als bij de omzet overigens, ook bepaalde effecten in van overnames, fusies etc. die met name in de dienstensector een sterke dynamiek kennen. De Top 500-bedrijven uit de industrie en bouwsector zagen hun personeelsaantal in 2018 dalen.

Qua omzet blijft de industrie de grootste sector in de Top 500, hoewel dit aandeel zoals haast ieder jaar met een procent afneemt. Qua tewerkstelling echter moet de industrie voor de eerste keer de koppositie afstaan aan de dienstensector, waar de tewerkstelling in 2018 stijgt met 16,6%. Voor het eerst wegen de dienstverlenende bedrijven op het vlak van tewerkstelling met 41,4% van de totale tewerkstelling in de Top 500 zwaarder dan de industrie (40,7%).

Met de **rendabiliteit** ging het in 2018 verder bergaf tot een globaal dieptepunt. De gemiddelde nettowinst ligt liefst 18% lager dan in 2017 en de gemiddelde netto rendabiliteit daalt van 8,38% in 2017 naar 5,89% in 2018. Vooral voor de dienstensector (2,62%) en de industrie (6,54%) zijn de ratio's een stuk lager dan het jaar voordien. Idem voor de verkoopmarges die in die in deze sectoren sterk onder druk staan. De bouwsector, die in 2017 nog heel wat had ingeboet op het vlak van rendement, komt er in 2018 terug een stuk bovenop met een netto rendabiliteit van 8,30% en ook op het vlak van de verkoopmarges zien we terug wat vooruitgang.

De afschrijvingen (investerings) van de Top 500-bedrijven zijn in 2018 wat gestegen, wat een positief effect heeft op de **cashflow**. Maar onvoldoende om de gedaalde nettowinst te compenseren en dus stellen we gemiddeld toch een daling van de cashflow vast van -3,5%.

Het gemiddelde aandeel van **export** in de totale omzet is in 2018 stabiel gebleven op 46,7%. Op sectorniveau zien we wel verschillen. Zo doet vooral de handel het voor het tweede jaar op rij een stuk beter, van 20,6% exportaandeel in 2016 naar 27,2% in 2018. In de dienstensector is het exportaandeel dalende en voor de bouw en de industrie is het vrijwel constant gebleven.

Kortom: 2018 was een jaar met heel wat bijkomende tewerkstelling voor de Top 500-bedrijven, hoofdzakelijk in de dienstensector, maar waarbij dit niet evenredig is vertaald in meer omzet. Voor sommige sectoren zelfs in tegendeel. Dit drukt verder op de rendabiliteit en de marges, die al enkele jaren in een dalende trend zitten. In die mate dat we met de Top 500-bedrijven qua rendabiliteit op een dieptepunt beland zijn. Opsteker in dit verhaal is dat de bedrijven zijn blijven investeren, ook in extra personeel, met het oog op verdere groei.

Gedeputeerde van Economie Tom Vandeput: *“Bijna 20 % van de Limburgers op beroepsactieve leeftijd verwerven een inkomen bij de TOP 500-bedrijven. Een grotere bijdrage aan de Limburgse welvaart is niet te bedenken. Voor het behoud van die welvaart moet de krachten worden gebundeld voor een slimmer, innovatiever, duurzamer, meer ondernemend en beter geconnecteerd Limburg. Wij blijven de SALK-focus in het economisch beleid op de 8 speerpunten aanhouden en creëren 4 nieuwe campussen voor de maak, logistiek, health en de bouw. Omwille van de krapte op de arbeidsmarkt moet Limburg een tandje bij steken in de talentontwikkeling. Innovatie is immers gedoemd om te mislukken, indien bedrijven geen*

mensen vinden die met de nieuwe technieken kunnen werken. De juiste competenties kunnen bovendien zorgen voor een trendbreuk in de Limburgse arbeidsproductiviteit. ”

Samengevat:

- Omzet Top 500-bedrijven daalt met 2,5% in 2018, na topjaar 2017 (met 10% groei)
- Tewerkstelling blijft sterk groeien met 5,6%
- Groei zit voornamelijk bij de grootste dienstverlenende bedrijven, zowel voor tewerkstelling als omzet
- Dienstverlenende sector neemt de leidende positie over van de industrie qua tewerkstelling in de Top 500
- Rendement staat verder onder druk: 2de jaar daling op rij, vooral bij diensten en de industrie.
- Handel en bouw enige sectoren die in 2018 iets beter scoren qua rendabiliteit dan jaar voordien